

تأثیر کیفیت اطلاعات حسابداری بر جریان نقد عملیاتی

عقیل فرهنگیان*، فرزانه حیدرپور**

تاریخ دریافت: ۹۶/۰۷/۲۵

تاریخ پذیرش: ۹۶/۱۱/۲۴

چکیده

اطلاعات حسابداری سیستمی را فراهم می‌آورد که به واسطه‌ی آن اطلاعات درون سازمانی به بازارهای سرمایه انتقال یافته و امکان کنترل بیشتر سرمایه‌گذاران بر فعالیت‌های مدیریت را افزایش داده است. اطلاعات ارائه شده توسط گزارش‌های مالی، زمانی می‌تواند در تصمیم‌گیری‌ها مفید باشد که قابل اتکا و مربوط باشد. لذا در مقاله حاضر به منظور بررسی تأثیر کیفیت اطلاعات حسابداری بر جریان نقد عملیاتی داده‌های ۱۰۵ شرکت از میان شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۵ مورد آزمون قرار گرفت. جهت بررسی ارتباط میان متغیرها، از روش تحلیل رگرسیون مبتنی بر داده‌های ترکیبی استفاده شده است. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد که کیفیت اقلام تعهدی، پایداری سود، قابلیت پیش‌بینی سود و هموارسازی سود بر جریان نقد عملیاتی تأثیرگذار می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: جریان نقد عملیاتی، کیفیت اقلام تعهدی، پایداری سود، قابلیت پیش‌بینی سود و

هموارسازی سود

طبقه‌بندی موضوعی: G31, M41

DOI: 10.22051/jera.2018.17647.1820

* کارشناس ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد صفادشت، تهران، ایران، (aghil_farhangian@yahoo.com)
** گروه حسابداری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران، نویسنده مسئول، (fheidarpoor@yahoo.com)

مقدمه

یکی از مهمترین منابع اطلاعاتی بازارهای سرمایه اطلاعات حسابداری است. دولت‌ها و نهادهای تدوین‌کننده استاندارد برای جلب اعتماد عمومی، دست به بهبود افشاهای حسابداری زدند تا مجموعه اطلاعات در دسترس عموم را افزایش داده و سوگیری‌ها را کاهش دهند (بهبهانی نیا و ولی زاده لاریجانی؛ ۱۳۹۶). محتوی اطلاعاتی ارقام حسابداری از دیدگاه استانداردهای حسابداری به خصوصیتی اطلاق می‌شود که اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی بتواند در تصمیم‌گیری‌ها مفید واقع شود (دیدار و وکیلی؛ ۱۳۹۶). از طرفی وجود اطلاعات مالی شفاف و قابل مقایسه یکی از ارکان مهم پاسخگویی و تصمیم‌گیری‌های آگاهانه بوده و در رشد و توسعه اقتصادی اثرگذار است. اگرچه اطلاعات مالی از منابع مختلف قابل استخراج است، اما در حال حاضر صورت‌های مالی هسته اولیه منابع اطلاعات مالی را تشکیل می‌دهد (حجازی و میهمی؛ ۱۳۹۶). همچنین اطلاعات سودمند در صورت‌های مالی دارای اهمیت به سزایی می‌باشد به گونه‌ای که وجود اطلاعات مفید، سودمند و مناسب به منظور ایجاد سهولت در امر تصمیم‌گیری یکی از اهداف حسابداری و تهیه صورت‌های مالی است. از جلوه‌های این سودمندی، توان پیش‌بینی اقلام صورت‌های مالی است (حقیقت و همکاران، ۱۳۹۰، ۶۶). از عوامل موثر بر سرمایه‌گذاری بهینه، کیفیت اطلاعات حسابداری^۱ است. علاوه بر این اطلاعات حسابداری در قالب گزارش‌های مالی درآمده و به سرمایه‌گذاران بالقوه و بالفعل اطلاعاتی ارائه می‌کند که آن‌ها را در ارزیابی مقادیر، زمان‌بندی و عدم اطمینان نسبت به دریافت‌های نقدی آتی، کمک می‌کند. به دلیل اهمیت بسزای جریان‌های نقدی در موفقیت واحدهای تجاری و ضرورت بقای آن‌ها، مدیران از جریان وجه نقد به ویژه جریان نقد عملیاتی در تحلیل‌های جدید مالی استفاده می‌کنند، به عبارتی جریان‌های نقدی به منزله یکی از اجزای لاینفک برنامه‌ریزی مالی مورد توجه خاص آنان قرار می‌گیرد. این امر چنان اهمیتی دارد که جریان نقدی در واحدهای اقتصادی را می‌توان به جریان گردش خون در بدن تشبیه کرد. از طرفی لی (۲۰۰۶) اعتقاد دارد که ادامه حیات یک شرکت یکی از اولین ملاحظات است و وجه نقد یکی از مهمترین عوامل بقای هر شرکت را تشکیل می‌دهد. فقط شرکت‌هایی می‌توانند به بقای خود ادامه دهند که سودآور بوده و بتوانند نیازهای نقدی خود را تأمین نمایند. درک قدرت پرداخت شرکت یکی از ضروریات می‌باشد و سود این اطلاعات را به

وضوح تأمین نمی‌نماید در حالیکه صورت جریان وجوه نقد چنین عملی را انجام می‌دهد. از آنجایی که واکنش بازار سرمایه با واکنش سرمایه‌گذاران ارتباط دارد، می‌توان بیان کرد که ارائه اطلاعات فاقد محتوای اطلاعاتی، توان تأثیرگذاری بر بازار سرمایه را ندارد و موجب تحریک بازار سرمایه نمی‌شود (نیکومرام و همکاران، ۱۳۹۳، ۲). از سوی دیگر، سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان برای اتخاذ تصمیمات مدیریتی خود به جریان‌های نقدی واحد اقتصادی علاقه‌مند هستند و از دید برون‌سازمانی اطلاعات مربوط به جریان‌های نقدی به ویژه جریان‌های نقدی عملیاتی مبنای مناسبی برای تصمیم‌گیری اقتصادی گروه‌های دین‌فیع برای سازمان فراهم می‌آورد (جبارزاده و همکاران، ۱۳۹۳، ۷۵).

از نقش‌های اصلی و مهم حسابرسی و حسابداری به منظور تعیین قیمت اوراق بهادار و سهام و همچنین جهت گرفتن تصمیمات درست و آگاهانه در سرمایه‌گذاری، گزارش اطلاعات مناسب و سودمند برای استفاده‌کنندگان و سرمایه‌گذاران می‌باشد. واژه کیفیت اطلاعات، نخستین بار توسط گراهام و داد (۱۹۳۴) در تحلیل مدل ارزش‌گذاری سهام وال استریت به کار گرفته شد. آنگلوا بعدها در سال ۱۹۸۷ در کتابی که صورت‌های مالی را به گونه‌ای عمل محور تحلیل می‌کرد (با عنوان کیفیت سود) به معرفی مجدد این واژه پرداخت. یکی از سوالات مهم که توجه بسیاری از متخصصان را به خود جلب نموده است، موجودیت و چگونگی اثرگذاری کیفیت اطلاعات حسابداری بر جریان نقدی عملیاتی است (اثنی‌عشری و همکاران، ۱۳۹۲، ۷۷). بر مبنای ادبیات مالی و حسابداری، گزار شگری مالی از جمله منابع اطلاعاتی مهم و قابل توجه بازارهای سرمایه هستند. پیامد کیفیت ضعیف اطلاعات حسابداری شامل: کاهش کیفیت محیط اطلاعاتی شرکت، افزایش اصطکاک بازار در قالب عدم تقارن اطلاعاتی، اطلاعات ناقص و کاهش نقد شوندگی است. بنابراین، کیفیت اطلاعات مالی از مهمترین مباحث مطرح در حسابداری و دغدغه همیشگی آن بوده است (رحمانی و همکاران، ۱۳۹۱، ۱۳۷).

اطلاعات حسابداری با ایجاد اثر متقابل بین سیستم حسابداری داخلی شرکت‌ها و سیستم گزار شگری خارجی، بر وضعیت مالی و عملکرد تجاری اشاره دارد و نقش قابل ملاحظه‌ای در کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و تضاد نماینده مدیر دارد. علاوه بر این اطلاعات حسابداری یکی از مهمترین منابع اطلاعاتی برای سرمایه‌گذاران به حساب می‌آید و سرمایه‌گذاران با احتمال بیشتری به اطلاعات حسابداری مالی اتکا می‌کنند تا به شرایط اقتصادی عملیات شرکت‌ها

پی‌برند (ثقفی و همکاران، ۱۳۹۰). اطلاعات حسابداری با کیفیت بالا می‌تواند منجر به افزایش کارایی سرمایه‌گذاری از طریق کاهش عدم تقارن اطلاعاتی گردد که این عدم تقارن اطلاعاتی در صورت وجود، می‌تواند مشکلات اقتصادی هم چون مخاطرات اخلاقی و گزینش نادرست را به همراه داشته باشد (گایو و همکاران، ۲۰۱۱، ۴۷۳). از این رو کیفیت اطلاعات حسابداری برای تحلیل‌گران و استفاده‌کنندگان از دیدگاه گزار شگری مالی مطرح است. به این معنی که اگر صورت‌های مالی، استفاده‌کنندگان را در پیش‌بینی گمراه سازد از کیفیت پایینی برخوردار است (یوسفی، ۱۳۸۹). تحقیق حاضر تلاش می‌کند تا با استفاده از روش‌های تحقیق کیفی به این سؤال پاسخ دهد که "آیا کیفیت اطلاعات حسابداری بر جریان نقد عملیاتی مؤثر است؟"

در مقاله حاضر کیفیت اطلاعات حسابداری در برگیرنده چهار متغیر فرعی می‌باشد، بنابراین سوالات دیگری مانند "۱. آیا کیفیت اقلام تعهدی بر جریان نقد عملیاتی مؤثر است؟ ۲. آیا پایداری سود بر جریان نقد عملیاتی مؤثر است؟ ۳. آیا قابلیت پیش‌بینی سود بر جریان نقد عملیاتی مؤثر است؟ ۴. آیا هموارسازی سود بر جریان نقد عملیاتی مؤثر است؟" مطرح می‌گردد.

نگاه بسیار از افراد و کارشناسان به علت به وجود آمدن بحران‌ها و اختلافات مالی در سطح جهان، به سمت حرفه حسابرسی و حسابداری جلب شده است به نحوی که اطلاعات حسابداری به عنوان یکی از قابل‌اعتمادترین منابع اطلاعاتی در نظر گرفته می‌شود. چنین نگرشی به اطلاعات حسابداری موجب اهمیت کیفیت اطلاعات حسابداری در بین حسابداران شده است (اعتمادی و همکاران، ۱۳۹۱). لذا با توجه تأثیر کیفیت اطلاعات حسابداری بر جریان نقد عملیاتی پژوهش حاضر از این جهت دارای اهمیت است که نتایج آن باعث شناسایی رابطه بین تأثیر کیفیت اطلاعات حسابداری بر جریان نقد عملیاتی می‌شود و همچنین راهکارهای ارائه شده در این پژوهش می‌تواند جهت بررسی و کنترل تأثیرات کیفیت اطلاعات حسابداری بر جریان نقد عملیاتی موثر واقع شود. در این راستا بر اساس مطالب فوق می‌توان گفت که ضرورت پژوهش حاضر احساس می‌شود.

پیشینه تحقیق

بهبهانی‌نیا و لاریجانی (۱۳۹۶) در پژوهش خود به بررسی نقش اطلاعات حسابداری در واکنش سرمایه‌گذاران بورس اوراق بهادار تهران با هدف سنجش اثر افشای سودهای میان‌دوره‌ای بر واکنش سرمایه‌گذاران بین سال‌های ۱۳۸۳ الی ۱۳۹۴ پرداختند و نتایج تحقیق نشانگر بهبود مدل واکنش به سود و معناداری هم‌زمان سودهای پیش‌بینی شده بود. دیدار و کیلی (۱۳۹۶) به بررسی محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی تلفیقی در برابر صورت‌های مالی شرکت اصلی با تأکید بر نقش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در بازه زمانی ۱۳۸۹ الی ۱۳۹۳ پرداختند. نتایج تحقیق آن‌ها نشان داد که صورت‌های مالی در بازار سرمایه سنگاپور محتوای اطلاعاتی بیشتری نسبت به صورت‌های مالی در بازار سرمایه ایران دارند. کردستانی و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهشی با عنوان بررسی ارتباط بین کیفیت اطلاعات حسابداری و حسابداری محافظه کارانه با ریسک سقوط قیمت سهام بیان می‌کنند که تمایل مدیران به افشای نامتقارن اخبار، منجر به ایجاد ریسک آتی سقوط قیمت سهام می‌شود. حساس یگانه و همکاران (۱۳۹۳) در پژوهشی با عنوان رابطه کیفیت اطلاعات حسابداری، تأخیر واکنش قیمت و بازدهی آتی سهام با بررسی رابطه کیفیت اطلاعات حسابداری، تأخیر واکنش قیمت و بازدهی آتی سهام بیان نمودند که در این تحقیق رابطه شاخص‌های کیفیت اطلاعات حسابداری و تأخیر واکنش قیمت سهام در قالب گروه فرضیه‌های اول و در گروه فرضیه دوم رابطه تأخیر واکنش قیمت سهام و بازدهی آتی سهام بررسی شده است. نیکومرام و همکاران (۱۳۹۲) در پژوهشی با عنوان بررسی رابطه بین کیفیت اطلاعات حسابداری و انتخاب نوع حسابرس در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به بررسی رابطه بین کیفیت اطلاعات حسابداری و انتخاب نوع حسابرس پرداختند. نتایج پژوهش حاکی از آن است که کیفیت اطلاعات حسابداری، اندازه شرکت و نوع مالکیت از مهمترین عوامل موثر در انتخاب موسسات بزرگ حسابرسی می‌باشند. ثقفی و همکاران (۱۳۹۰) در پژوهشی با عنوان کیفیت اطلاعات حسابداری، سرمایه‌گذاری بیش از حد و جریان نقد آزاد بیان می‌کنند که پژوهش به مطالعه‌ی رابطه‌ی بین کیفیت اطلاعات حسابداری، سرمایه‌گذاری بیش از حد و جریان نقد آزاد، در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بین سال‌های ۱۳۸۰ تا پایان ۱۳۸۹ می‌پردازد. نتایج به دست آمده حاکی از آن است که هر چه کیفیت اطلاعات

حسابداری شرکت‌ها بیش از حد، کمتر به وجود می‌آید و این رابطه در شرکت‌هایی با جریان‌های نقد آزاد بالا بیشتر رخ می‌دهد و تأثیر کاهش سرمایه‌گذاری بیش از حد از طریق کیفیت اطلاعات حسابداری در این شرکت‌ها به مراتب بیشتر است. یوسفی (۱۳۸۹) در پژوهشی با عنوان بررسی اثر کیفیت اطلاعات حسابداری بر نگهداشت وجه نقد به بررسی اثر کیفیت اطلاعات حسابداری بر نگهداشت وجه نقد پرداخت. تحلیل شواهد نشان می‌دهد که کیفیت اقلام تعهدی رابطه معنی‌داری با نگهداشت وجه نقد شرکت‌ها دارد.

وانگ (۲۰۱۷) به بررسی کیفیت حسابداری و عدم تقارن اطلاعات شرکت‌های سرمایه‌گذاری خارجی در تایوان پرداخت. نتایج نشان داد که با ورود شرکت‌های سرمایه‌گذاری خارجی مدیریت سود و ریسک غیر سیستماتیک افزایش می‌یابد که با مدیریت داخلی می‌توان این ناکارآمدی را کاهش داد. سراین و آندریانوس (۲۰۱۷) در پژوهشی با عنوان کیفیت حسابداری، ریسک اطلاعات و ساختار نوسانات ضمنی گزارش سود پرداخته و نتایج حاکی از آن است که کیفیت حسابداری پایین‌تر به طور قابل توجهی با تغییرات در شیب منحنی ساختار نوسانات ضمنی در گزارش سود سه ماهه ارتباط دارد. یافته نشان می‌دهد عدم اطمینان کوتاه مدت نسبت به بلند مدت در شرکت‌هایی که دارای ریسک اطلاعاتی هستند دارای اختلاف بیشتری است. زینو و همکاران (۲۰۱۶) در پژوهشی با عنوان کیفیت اطلاعات حسابداری، کارایی اداری و انتخاب سرمایه‌گذاری رابطه بین کیفیت اطلاعات حسابداری و انتخاب سرمایه‌گذاری سرمایه از منظر اطلاعات حسابداری را بررسی کردند. نتایج نشان می‌دهد کیفیت اطلاعات می‌تواند انتخاب سرمایه‌گذاری را با تکمیل و تقویت عملکرد حکمرانی شرکت‌ها بهینه‌سازی کند. سانچزو همکاران (۲۰۱۵) در پژوهشی به بررسی تأثیر کیفیت اطلاعات ناشی از مقررات حسابداری در شرکت‌های ثبت شده در مکزیک پرداخت. نتایج حاکی از آن است که ارزش اطلاعات و گزارشگری مالی که بر مبنای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی تهیه شده‌اند نسبت به اطلاعات و گزارشگری مالی که بر مبنای استانداردهای داخلی تهیه شده‌اند برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی قابل اعتمادتر است. آنتونی و همکاران (۲۰۱۵) در پژوهشی با عنوان به رابطه بین کیفیت اطلاعات حسابداری با اعتبار تجاری در کشور فرانسه بررسی رابطه بین کیفیت اطلاعات حسابداری با اعتبار تجاری در کشور فرانسه پرداختند. شواهد حاکی از آن است که بین کیفیت اطلاعات حسابداری و

اعتبار تجاری رابطه مثبت وجود دارد و اعتباردهندگان به مشتریانی که کیفیت اقلام تعهدی آن‌ها پایین می‌باشد، اعتبار کمتری می‌دهند. کالن و همکاران در سال (۲۰۱۱) به بررسی تأثیر کیفیت اطلاعات حسابداری بر روی تأخیر واکنش قیمت سهام و همچنین تأثیر تأخیر واکنش قیمت سهام بر روی بازده آتی سهام پرداخته‌اند. یافته تحقیقات وی نشان می‌دهد که افزایش کیفیت اطلاعات حسابداری سبب کاهش تأخیر واکنش قیمت سهام می‌گردد، همچنین کاهش تأخیر واکنش قیمت سبب کاهش بازده آتی دیمیترو و همکاران (۲۰۰۸) محتوای اطلاعات تغییرات اهرم مالی را در خصوص عملکرد عملیاتی شرکت‌ها (که با جریان وجوه نقد عملیاتی ارزیابی می‌شود) مورد آزمون قرار دادند و در نهایت، به این نتیجه دست یافتند که این متغیر دارای ارزش مربوطی بیش از سود، جریان نقدی عملیاتی و اقلام تعهدی حسابداری شرکت برای تشریح بازده سهام است. همچنین، آنان به این نتیجه رسیدند که بین تغییرات اهرم مالی با تغییرات در سود و تغییرات در جریان وجوه نقد عملیاتی ارتباط قوی منفی و معنی‌داری وجود دارد. می‌شود. وردی در سال (۲۰۰۶) پژوهشی با عنوان رابطه بین کیفیت گزارش شگری مالی و کارایی سرمایه‌گذاری منتشر کرد. نتایج مطالعات او نشان می‌دهد که شاخص کیفیت گزارش شگری مالی که کیفیت اقلام تعهدی نامیده می‌شود، بطور منفی با سرمایه‌گذاری کمتر از حد و سرمایه‌گذاری بیشتر از حد همبستگی دارد.

فرضیات تحقیق

بر اساس مبانی تحقیق در حوزه کیفیت اطلاعات حسابداری و در راستای دستیابی به هدف تحقیق، فرضیات زیر تدوین شدند:

فرضیه اصلی:

کیفیت اطلاعات حسابداری بر جریان نقد عملیاتی مؤثر است.

فرضیات فرعی:

کیفیت اقلام تعهدی بر جریان نقد عملیاتی مؤثر است.

پایداری سود بر جریان نقد عملیاتی مؤثر است.

قابلیت پیش‌بینی سود بر جریان نقد عملیاتی مؤثر است.

هموار سازی سود بر جریان نقد عملیاتی مؤثر است.

روش پژوهش

این تحقیق از نظر روش گردآوری داده‌ها، تحقیق توصیفی و مبتنی بر تحلیل رگرسیون با استفاده از داده‌های تابلویی است و از نظر هدف، تحقیق کاربردی تلقی می‌شود. به همین منظور اطلاعات و داده‌های کمی مورد نیاز (از قبیل اطلاعاتی‌های مالی و...) از سایت بورس اوراق بهادار تهران (کدال) و صورت‌های مالی شرکت‌های مورد مطالعه و سایر گزارشات مالی آن‌ها و همچنین نرم‌افزارهای ره‌آورد نوین (جزئیات داده‌های مالی مورد نیاز) استخراج شده است.

با توجه به مبانی نظری و پیشینه، متغیرهای اصلی به ترتیب کیفیت اقلام تعهدی، پایداری سود، قابلیت پیش بینی سود و هموار سازی سود و متغیر وابسته این پژوهش جریان نقد عملیاتی می‌باشد. مدل آزمون فرضیه اصلی به صورت زیر خواهد بود:

$$= \beta_0 + \beta_1 AQ_{it} + \beta_2 EPERS_{it} + \beta_3 EPRED_{it} + \beta_4 ES_{it} + \varepsilon_{it} CFO_{it}$$

که در آن:

$$CFO_{it} = \text{جریان نقد عملیاتی}$$

$$AQ_{it} = \text{کیفیت اقلام تعهدی}$$

$$EPERS_{it} = \text{پایداری سود}$$

$$EPRED_{it} = \text{قابلیت پیش بینی سود}$$

$$ES_{it} = \text{هموار سازی سود}$$

۱. جریان نقد عملیاتی

شامل جریان‌های ورودی و خروجی ناشی از فعالیت‌های عملیاتی (فعالیت اصلی و مستمر مولد درآمد عملیاتی) و نیز آن دسته‌ای از جریان‌های نقدی است که ماهیتاً به طور مستقیم قابل ارتباط با سایر طبقات جریان‌های نقدی صورت جریان وجوه نقد نباشد (خدادادی و کارگرپور، ۱۳۸۸).

۲. کیفیت اقلام تعهدی

نزدیکی سود حسابداری به وجه نقد به عنوان یکی از عمومی‌ترین و ساده‌ترین مفاهیم کیفیت اقلام تعهدی از نظر سرمایه‌گذاران است (یوسفی، ۱۳۸۹). کیفیت اقلام تعهدی، تفاوت بین سود حسابداری شرکت (سودی که بر مبنای حسابداری تعهدی محاسبه می‌شود) و جریان نقدی آن را نشان می‌دهد. در این تحقیق برای محاسبه کیفیت اقلام تعهدی از مدل دچو و دیچو (۲۰۰۲) به صورت زیر استفاده می‌کنیم:

$$AQ = b_0 + b_1CFO_{t-1} + b_2CFO_{it} + b_3CFO_{t+1} + \varepsilon_t$$

که در آن:

$$AQ = \text{کیفیت اقلام تعهدی جاری شرکت } i \text{ در پایان سال } t$$

$$CFO_{t-1} = \text{جریان نقدی شرکت } i \text{ در پایان سال } t-1$$

$$CFO_{it} = \text{جریان نقدی شرکت } i \text{ در پایان سال } t$$

$$CFO_{t+1} = \text{جریان نقدی شرکت } i \text{ در پایان سال } t+1$$

$$\varepsilon_{it} = \text{باقی مانده در رابطه بالا که معیار تعیین کیفیت اقلام تعهدی می‌باشد.}$$

۳. پایداری (تداوم) سود

پایداری سود، تداوم و ثبات سود از یک دوره به دوره بعد را ارزیابی می‌کند. ثبات و تکرارپذیری، از عوامل مهم مؤثر بر کیفیت سود است. کیفیت سود در شرکت‌های دارای سود منظم و با ثبات، از شرکت‌های دارای سود نامنظم و پرنوسان بالاتر است زیرا سود منظم و تکرار پذیر، با احتمال بیشتری منعکس کننده فرایندهای ایجاد سود عملیاتی پایدار شرکت هستند (اسچیر و وینسنت، ۲۰۰۳، ۱۰۲). در این تحقیق جهت محاسبه متغیر پایداری سود از مدل لو (۱۹۸۳) و علی و زاروین (۱۹۹۲) استفاده شده است.

$$EPERS_{it} = \alpha_0 + \alpha_1ROA_{t-1} + \varepsilon_{it}$$

که در آن:

α_0 = نشان دهنده سطح تداوم سود می‌باشد که α_1 نشان دهنده تداوم سود بالاتر است.

$$ROA_{it} = \text{نشان دهنده بازگشت سرمایه و دارایی در سال } t$$

$$\varepsilon_{it} = \text{باقی مانده در رابطه بالا که معیار تعیین پایداری سود می باشد.}$$

۴. قابلیت پیش بینی سود

با توجه به سود فعلی، توانایی شرکت در پیش بینی سود آینده را نشان می دهد (حقیقت و معتمد، ۱۳۹۰، ۷۲). در این تحقیق جهت محاسبه متغیر از مدل فریلد و همکاران (۱۹۹۶) استفاده شده است. هر اندازه R^2 حاصل از رگرسیون سودهای آتی و سودهای تاریخی گزارش شده بالاتر باشد قابلیت پیش بینی سود و در نتیجه کیفیت سود بالاتر است (ثقفی و کردستانی، ۱۳۸۳).

$$EPRED_{it} = \beta_0 + \beta_1 PROF_{it} + \varepsilon_{it}$$

که در آن:

$$\beta_0 = \text{نشان دهنده سطح قابلیت سود می باشد.}$$

$$PROF_{it} = \text{سود سالانه قبل از اقلام غیر عادی شرکت } t \text{ برای سال } t.$$

$$\varepsilon_{it} = \text{باقی مانده در رابطه بالا که معیار تعیین قابلیت پیش بینی سود می باشد.}$$

۵. هموارسازی سود

هموارسازی سود نشان دهنده اقدام های مدیریت برای کنترل و تأثیر گذاری بر رویدادهای اقتصادی است (نوروش و همکاران، ۱۳۸۹، ۵۲). هموارسازی سود اقدامی آگاهانه و عامدانه جهت کاهش نوسان های سود گزارش شده در طول دوره های متوالی در حول سطحی از سود که سطح عادی (نرمال) سود شرکت نامیده می شود تعریف شده است (ملانظری و همکاران، ۱۳۸۶، ۸۵). در این تحقیق مطابق با پژوهش های لی اوز و همکاران (۲۰۰۳) و فرانسیز و همکاران (۲۰۰۸)، هموارسازی سود با تقسیم انحراف معیار سود خالص بر انحراف معیار جریان های نقدی عملیاتی اندازه گیری شده است.

$$ES_{it} = \frac{SD \text{ net income}}{SD \text{ CFO}}$$

که در آن:

$$ES_{it} = \text{هموار سازی سود}$$

$$SD \text{ net income} = \text{انحراف معیار سود خالص}$$

$$SD \text{ CFO} = \text{انحراف معیار جریان‌های نقدی عملیاتی}$$

بدین ترتیب هر چه قدر میزان متغیر ES بالاتر باشد، نشان‌گر این مطلب می‌باشد که درآمدهای عملیاتی شرکت دارای نوسانات بالاتری است.

از آنجا که روش مورد استفاده ما در این تحقیق، روش رگرسیون می‌باشد و این روش نرمال بودن توزیع را به عنوان یک پیش شرط می‌پذیرد، ابتدا لازم است که نرمال بودن داده‌ها آزمون شود. به منظور بررسی نرمال بودن داده‌ها از آماره جارکو برا استفاده می‌شود و سپس با استفاده از نرم افزار Eviews9 فرضیات تجزیه و تحلیل شده است. برای اینکه بتوان مشخص نمود که آیا داده‌های پانل جهت برآورد تابع مورد نظر کارآمدتر خواهد بود یا نه فرضیه‌ای را آزمون می‌کنیم که در آن کلیه عبارات ثابت برآورد با یکدیگر برابر هستند. در این آزمون فرضیه یعنی یکسان بودن عرض از مبداها در مقابل فرضیه یعنی ناهمسانی عرض از مبداها قرار می‌گیرد. در صورتی که فرضیه پذیرفته شود به معنی یکسان بودن شیب‌ها برای مقاطع مختلف بوده و قابلیت ترکیب شدن داده‌ها و استفاده از مدل رگرسیون ترکیب شده مورد تأیید آماری قرار می‌گیرد. اما در صورت رد فرضیه روش داده‌های پانل پذیرفته می‌شود و می‌توان از روش داده‌های پانل استفاده کرد که برای این کار از آزمون چاو^۲ استفاده می‌شود. به منظور اینکه مشخص گردد کدام روش (اثرات ثابت و یا اثرات تصادفی) جهت برآورد مناسب‌تر است (تشخیص ثابت یا تصادفی بودن تفاوت‌های واحدهای مقطعی) از آزمون هاسمن^۳ استفاده می‌شود. برای بررسی معنادار بودن مدل رگرسیون از آماره F و برای بررسی معنادار بودن ضرایب متغیرهای مستقل در هر مدل از آماره t استفاده شده است. در این مطالعه برای بررسی عدم وجود همخطی (عدم وجود ارتباط معنادار بین متغیرهای مستقل) از آماره همبستگی پیرسون^۴ استفاده می‌شود. در صورتی که میزان همبستگی میان متغیرهای مستقل قوی (بیشتر از ۰/۸) نباشد می‌توان نتیجه گرفت که مشکل هم خطی بین متغیرهای توضیحی وجود نداشته و می‌تواند همزمان وارد مدل تحقیق شوند. برای بررسی استقلال باقیمانده‌ها از آماره دوربین -

واتسون استفاده شده است. جهت بررسی رابطه بین بازده غیرعادی و هر یک از متغیرهای مستقل از مقدار مربع ضریب همبستگی (R^2) برای انتخاب قویترین رابطه استفاده شده است. جامعه آماری پژوهش کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در یک بازه زمانی ده ساله از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۵ جامعه آماری تحقیق می‌باشند. و به منظور انتخاب یک نمونه مناسب که نماینده جامعه باشد از روش غربال‌گری (حذفی) استفاده شده است. شرکت‌های مورد بررسی شامل ۱۰۵ شرکت می‌باشند که همه شرایط زیر را دارند:

۱. اطلاعات مالی شرکت برای دوره زمانی پژوهش موجود باشد.
۲. در طی دوره پژوهش (۱۳۸۶ تا ۱۳۹۵) در بورس حضور داشته باشد.
۳. سال مالی آن‌ها منتهی به پایان اسفند ماه باشد.
۴. در دوره مورد بررسی توقف معامله یا تغییر دوره مالی نداشته باشد.
۵. جزء شرکت‌های سرمایه‌گذاری و موسسات مالی نباشند.
۶. داده‌های مورد نظر آن‌ها در دسترس باشد.
۷. توقف عمده نداشته باشد.

یافته‌های پژوهش

پژوهشگر برای پاسخگویی به مسأله تدوین شده یا تصمیم‌گیری در مورد رد یا تایید فرضیه یا فرضیاتی که برای تحقیق در نظر گرفته است از روش‌های مختلف تجزیه و تحلیل استفاده می‌کند. با توجه به طرح مسئله این مطالعه ابتدا به بررسی آماره‌های توصیفی متغیرهای مورد مطالعه در این تحقیق پرداخته شد و سپس با توجه به فرضیات موجود در این مطالعه به بررسی فرضیات پرداخته خواهد شد.

تکانه (۱): آزمون نرمال بودن

هموارسازی سود	قابلیت پیش‌بینی سود	پایداری سود	کیفیت اقلام تعهدی	جریان نقد عملیاتی	آماره چارکیوبرا
۹۷/۵	۱۱۴	۲۵/۷۸	۳۳۸/۲	۹۹/۱۹	۰/۰۷۹
۰/۰۷۹	۰/۰۷۵	۰/۰۷۸	۰/۰۵۸	۰/۰۵۸	وضعیت
نرمال	نرمال	نرمال	نرمال	نرمال	

منبع: یافته‌های پژوهشگر

همانطور که در نگاره (۱) مشاهده می‌شود توزیع داده‌های متغیرهای وابسته پژوهش به علت سطح معناداری بالاتر از ۰/۰۵ نرمال می‌باشند.

نگاره (۲): آمار توصیفی

نام متغیر	تعداد	حداقل	حداکثر	میانگین	میانه	انحراف معیار
کیفیت اقلام تعهدی	۱۰۵۰	۱/۰۱	۱۱/۰۹	۱/۳۵	۱/۶۰	۰/۷۳
پایداری سود	۱۰۵۰	۰/۲۵	۲/۴۳	۱/۴۶	۱/۷۹	۰/۷۴
قابلیت پیش‌بینی سود	۱۰۵۰	۰/۲۵	۰/۹۶	۰/۶۷	۰/۴۹	۰/۶۶
هموارسازی سود	۱۰۵۰	۰/۰۰	۱/۹۹	۱/۳۱	۰/۸۹	۱/۰۳

منبع: یافته‌های پژوهشگر

نتایج آمار توصیفی در نگاره (۲) نشان دهنده پراکنش اکثریت داده‌ها می‌باشد و به بیانی دیگر پراکنش اکثریت داده‌ها در مقدار میانگین به علاوه و منهای انحراف معیار می‌باشد و به طور کلی پراکنش نرمال داده‌ها تایید می‌شود.

نگاره (۳): آزمون همخطی متغیرها

جریان نقد عملیاتی	کیفیت اقلام تعهدی	پایداری سود	قابلیت پیش‌بینی سود	هموارسازی سود
۱	۰	۰	۰	۰
-۰/۲۹۲	۱	۰	۰	۰
-۰/۰۳۰۵	۰/۰۲۶	۱	۰	۰
۰/۴۹۷	-۰/۵۴۰	-۰/۰۴۰۲	۱	۰
۰/۲۷۷	۰/۳۲۲	-۰/۰۱۰۳	۰/۱۳۲۰	۱

منبع: یافته‌های پژوهشگر

همانطور که نتایج حاصل از آزمون هم خطی (نگاره شماره ۳) نشان می‌دهد بین متغیرها هم خطی شدید وجود ندارد که بتواند در تخمین‌های مربوط به فرضیات مشکلی ایجاد نماید. بنابراین می‌توان برای انجام آزمون‌ها از این متغیرها استفاده نمود.

تکانه (۴): نتایج آزمون چاو

نام متغیر	آماره F	سطح معناداری	درجه آزادی	نتیجه آزمون
کیفیت اقلام تعهدی	۴/۷۷۹	۰/۰۰۰	۱۰۴	داده تابلویی
پایداری سود	۳/۰۸۹	۰/۰۱۲	۱۰۴	داده تابلویی
قابلیت پیش‌بینی سود	۱۵/۸۰۱	۰/۰۰۰	۱۰۴	داده تابلویی
هموارسازی سود	۷/۰۲۳	۰/۰۴۱	۱۰۴	داده تابلویی

منبع: یافته‌های پژوهشگر

نگاره شماره (۴) نتایج حاصله از آزمون چاو را نشان می‌دهد. با توجه به اینکه سطح معناداری که کوچکتر از ۰/۰۵ است، در نتیجه روش داده‌های تابلویی پذیرفته می‌شود. در روش داده‌های تابلویی جهت انتخاب بین روش اثرات ثابت و اثرات تصادفی از آزمون هاسمن استفاده شده است.

تکانه (۵): نتایج آزمون هاسمن

نام متغیر	آماره کای دو	سطح معناداری	درجه آزادی	نتیجه آزمون
کیفیت اقلام تعهدی	۰/۱۹۵	۰/۶۵۸	۱	روش اثرات تصادفی
پایداری سود	۰/۳۴۱	۰/۰۶۳	۱	روش اثرات تصادفی
قابلیت پیش‌بینی سود	۰/۵۶۱	۰/۱۰۷	۱	روش اثرات تصادفی
هموارسازی سود	۰/۹۷۱	۰/۰۹۸	۱	روش اثرات تصادفی

منبع: یافته‌های پژوهشگر

نتایج آزمون هاسمن درنگاره شماره (۵) نشان می‌دهد که آماره کای دو بدست آمده از انجام محاسبات، بالاتر از صفر است و سطح معناداری بزرگتر از ۰/۰۵ می‌باشد. لذا فرض صفر مبنی بر استفاده از روش‌های ثابت با احتمال پیش از ۰/۹۵ رد می‌شود و در نتیجه روش اثرات تصادفی پذیرفته می‌شود.

نگاره (۶): نتایج آزمون فرضیات

نام متغیر	ضریب R^2	آماره دورین واتسون	آماره t	آماره F	سطح معنا داری
کیفیت اقلام تعهدی	۰/۱۰۱	۲/۳۴	۳۶.۲	۱/۸۵	۰/۰۰۳۱
پایداری سود	۰/۱۰۰	۲/۳۴	۲/۳۳	۰/۱۱	۰/۰۳۷۴
قابلیت پیش‌بینی سود	۰/۲۰۳	۲/۳۴	۲/۱۹	۲/۰۳	۰/۰۴۸۴
هموارسازی سود	۰/۱۹۸	۲/۳۴	۲/۳۶	۲/۰۳	۰/۰۱۶۷

منبع: یافته‌های پژوهشگر

سطح معناداری برای هر یک از متغیرها (مطابق با نگاره ۶) کمتر از ۰/۰۵ است. آماره آزمون دارای توزیع t (نرمال برای این داده‌ها) است. بنابراین فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد می‌شود. لذا فرضیه‌های این پژوهش تایید می‌گردند. مقدار آماره F معنی دار بودن کلی رگرسیون و عبارت دیگر اثر معنی دار بودن متغیر را نشان می‌دهد. آماره دورین واتسون که برای شناسایی استقلال خطاها از آن استفاده می‌شود، حاکی از عدم وجود خود همبستگی بین جزء خطاها می‌باشد.

نتیجه‌گیری

در این تحقیق تأثیر کیفیت اطلاعات حسابداری بر جریان نقد عملیاتی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در دوره ۱۳۸۶ الی ۱۳۹۵ بر اساس اطلاعات ۱۰۵ شرکت مورد بررسی قرار گرفت. به منظور بررسی متغیرها با توجه به اینکه داده‌های پژوهش از نوع ترکیبی می‌باشند ابتدا با استفاده از آزمون چاو و هاسمن نوع داده‌ها و نوع مدل پژوهش بر اساس اینکه تصادفی و یا ثابت هستند، مشخص گردید سپس با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون فرضیه اول مورد آزمون قرار گرفت. نتایج مربوط به بررسی تأثیر کیفیت اقلام تعهدی بر جریان نقد عملیاتی نشان داد با توجه به اینکه سطح معناداری آزمون فرضیه اول کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد، لذا فرضیه اول مورد تایید است و متغیر مستقل بر متغیر وابسته تأثیر گذار بوده و همچنین فرض صفر مبنی بر عدم رابطه بین کیفیت اقلام تعهدی بر جریان نقد عملیاتی رد و فرض مخالف آن تایید می‌شود. لذا کیفیت اقلام تعهدی بر جریان نقد عملیاتی مؤثر است. از طرفی با استفاده از رگرسیون سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ حاصل شده است، لذا فرضیه اول مورد تایید است. نتایج حاصله با نتایج مطالعات نیکومرام و همکاران (۱۳۹۲)،

یوسفی (۱۳۸۹) و آنتونی و همکاران (۲۰۱۵) هم‌سو می‌باشند. با توجه به فرضیه فوق پیشنهاد می‌گردد که مدیران شرکت‌ها، کیفیت اقلام تعهدی را به عنوان عاملی جهت ارزیابی جریان‌های نقدی عملیاتی به کار برند. نتایج مربوط به بررسی تأثیر پایداری سود بر جریان نقد عملیاتی نشان داد با توجه به اینکه سطح معناداری آزمون فرضیه دوم کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد، لذا فرضیه دوم مورد تایید است و متغیر مستقل بر متغیر وابسته تأثیر گذار بوده و همچنین فرض صفر مبنی بر عدم رابطه بین پایداری سود بر جریان نقد عملیاتی رد و فرض مخالف آن تایید می‌شود. لذا پایداری سود بر جریان نقد عملیاتی مؤثر است. از طرفی با استفاده از رگرسیون سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ حاصل شده است، لذا فرضیه دوم مورد تایید است. نتایج بدست آمده با نتایج مطالعات نیکومرام و همکاران (۱۳۹۲) و حساس یگانه و همکاران (۱۳۹۳) هم‌سو می‌باشد. با توجه به فرضیه فوق پیشنهاد می‌گردد که از پایداری سود جهت ارزیابی جریان‌های نقدی عملیاتی استفاده شود. نتایج مربوط به بررسی تأثیر قابلیت پیش بینی سود بر جریان نقد عملیاتی نشان داد با توجه به اینکه سطح معناداری آزمون فرضیه سوم کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد، لذا فرضیه سوم مورد تایید است و متغیر مستقل بر متغیر وابسته تأثیر گذار بوده و همچنین فرض صفر مبنی بر عدم رابطه بین قابلیت پیش بینی سود بر جریان نقد عملیاتی رد و فرض مخالف آن تایید می‌شود. لذا قابلیت پیش بینی سود بر جریان نقد عملیاتی مؤثر است. از طرفی با استفاده از رگرسیون سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ حاصل شده است، لذا فرضیه سوم مورد تایید است. نتایج حاصله با نتایج مطالعات حقیقت و معتمد (۱۳۹۰) و ثقفی و همکاران (۱۳۹۰) هم‌سو می‌باشد. از آنجا که از آنجا که قابلیت پیش بینی سود به عنوان یکی از متغیرهای اصلی حسابداری دارای نقش مهمی در تصمیم‌گیری می‌باشد نوسان‌پذیری یکی از عواملی است که باعث کاهش قابلیت پیش‌بینی سود می‌گردد، لذا توجه به عوامل مؤثر بر نوسان‌پذیری سود به استفاده‌کنندگان توصیه می‌گردد. نتایج مربوط به بررسی تأثیر هموارسازی سود بر جریان نقد عملیاتی نشان داد با توجه به اینکه سطح معناداری آزمون فرضیه چهارم کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد، لذا فرضیه چهارم مورد تایید است و متغیر مستقل بر متغیر وابسته تأثیر گذار بوده و همچنین فرض صفر مبنی بر عدم رابطه بین هموارسازی سود بر جریان نقد عملیاتی رد و فرض مخالف آن تایید می‌شود. بنابراین هموارسازی سود بر جریان نقد عملیاتی مؤثر است. از طرفی با استفاده از رگرسیون سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ حاصل شده است، لذا فرضیه چهارم مورد

تایید است. نتایج این پژوهش با نتایج مطالعات هاشمی و همکاران (۱۳۹۳)، اثنی عشری و همکاران (۱۳۹۳) همسو می‌باشد. با توجه به فرضیه فوق پیشنهاد می‌گردد که در صورت سود و زیان و صورت جریان وجوه نقد یا یادداشت‌هایوست صورت‌های مالی، اقلام تعهدی سود نیز افشاء گردد. جهت پژوهش‌های آتی پیشنهاد می‌شود که از سایر متغیرها همچون شفافیت حسابداری، ضریب واکنش به سود برای اندازه‌گیری کیفیت اطلاعات حسابداری در پژوهش‌های آتی استفاده شود. همچنین رابطه بین ساختار مالکیت و کیفیت اطلاعات حسابداری در پژوهش‌های آتی بررسی شود و پژوهش حاضر به تفکیک صنایع مختلف موجود در بورس اوراق بهادار تهران انجام شود.

پی نوشت

۱ Operating Cash Flow	۲ Chow test
۳ Hausman Test	۴ Pearson Correlation Coefficient

منابع

- اثنی عشری، حمیده، حجازی، رضوان، مجتهدزاده، ویدا، (۱۳۹۲). طراحی مدل سنجش کیفیت اطلاعات حسابداری، مجله پژوهش‌های حسابداری مالی: ۶ (۲). ۷۵-۹۴.
- اعتمادی، حسین، مودب، هیوا، (۱۳۹۱). اهمیت کیفیت اطلاعات حسابداری در زمان بروز بحران‌های مالی، اولین همایش ملی حسابداری و مدیریت.
- بهبهانی‌نیا، پریسا سادات، ولی زاده لاریجانی، اعظم. (۱۳۹۶). نقش اطلاعات حسابداری در واکنش سرمایه‌گذاران بورس اوراق بهادار تهران؛ مطالعه سودهای پیش‌بینی شده. مجله پژوهش‌های تجربی حسابداری دانشگاه الزهراء: ۶ (۲۴). ۲۰۳-۲۱۷.
- ثقفی، علی و کردستانی، غلامرضا؛ (۱۳۸۳). بررسی و تبیین رابطه بین کیفیت سود و واکنش بازار به تغییرات سود نقدی، بررسی‌های حسابداری و حسابرسی: ۱۱ (۳۷) ۷۲-۵۱.
- ثقفی، علی، بولو، قاسم، محمدیان، محمد، (۱۳۹۰). کیفیت اطلاعات حسابداری، سرمایه‌گذاری بیش از حد و جریان نقد آزاد، مجله‌ی پیشرفت‌های حسابداری دانشگاه شیراز: ۳ (۲). ۶۳-۳۷.
- جبارزاده کنگراوئی، سعید، منفرد، منصور، متوسل، مرتضی، (۱۳۹۳). تأثیر جریان وجوه نقد عملیاتی بر تعدیلات اهرم مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، مجله راهبرد مدیریت مالی: ۲ (۱). ۷۵-۹۳.

- حجازی، رضوان، میهمی، شیدا. (۱۳۹۶). بررسی دیدگاه‌های متفاوت در تأثیر پذیرش استاندارد حسابداری ارزش منصفانه بر سود حسابداری. *مجله پژوهش‌های تجربی حسابداری دانشگاه الزهراء: ۶* (۴). ۱۲۷-۱۵۰.
- حساس یگانه، یحیی، امیدی، الهام، (۱۳۹۳). رابطه‌ی کیفیت اطلاعات حسابداری، تأخیر واکنش قیمت و بازدهی آتی سهام، *فصلنامه مطالعات تجربی حسابداری مالی: ۱۱* (۴۲). ۳۱-۵۷.
- حقیقت، حمید، معتمد، محمد. (۱۳۹۰). بررسی رابطه‌ی بین نوسان‌پذیری و قابلیت پیش‌بینی سود. *مجله‌ی پیشرفت‌های حسابداری دانشگاه شیراز: ۳* (۲). ۸۷-۶۵.
- خدادادی، ولی و کارگر پور، خاطره. (۱۳۸۸). بررسی رابطه بین جریان نقد عملیاتی و نسبت‌های نقدینگی با بازده سهام در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران. *فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مالی: ۱* (۱). ۷۵-۶۰.
- دیدار، حمزه، وکیلی، سونیا. (۱۳۹۶). بررسی محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی تلفیقی در برابر صورت‌های مالی شرکت اصلی با تأکید بر نقش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (شواهد حاصل از دو بازار سرمایه ایران و سنگاپور). *مجله پژوهش‌های تجربی حسابداری دانشگاه الزهراء: ۶* (۴). ۲۵-۴۶.
- رحمانی، علی، یوسفی، فرزانه، رباط میلی، مژگان، (۱۳۹۱). کیفیت اطلاعات حسابداری، تأخیر در تعدیل قیمت سهم قابلیت پیش‌بینی بازده‌های آتی، *فصلنامه بورس اوراق بهادار تهران: ۲۰* (۵). ۱۵۸-۱۳۷.
- سلیمیان، معصومعلی، جمشیدی، حمدالله، (۱۳۸۴). روش تحقیق و کاربرد آن در مدیریت، *انتشارات آینده‌سازان*.
- کردستانی، غلامرضا، خاتمی، زینت، (۱۳۹۵). بررسی ارتباط بین کیفیت اطلاعات حسابداری و حسابداری محافظه‌کارانه با ریسک سقوط قیمت سهام، *مجله علمی-پژوهشی دانش حسابداری مالی: ۳* (۲). ۱۳۰-۱۰۹.
- ملائطری، مهناز، کریمی زند، ساناز، (۱۳۸۶). بررسی ارتباط بین هموارسازی سود با اندازه شرکت و نوع صنعت در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، *مجله بررسی‌های حسابداری و حسابرسی: ۱۴* (۴۷). ۱۰۰-۸۳.
- نوروش، ایرج، ذاکری، حامد، (۱۳۸۹). بررسی هموارسازی سود از طریق فروش دارایی‌های شرکت، *مجله پژوهش‌های حسابداری مالی: ۳* (۸). ۶۲-۵۱.

نیکومرام، هاشم، احمدزاده، حمید، (۱۳۹۲)، بررسی رابطه بین کیفیت اطلاعات حسابداری و انتخاب نوع حسابرس در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه مطالعات کمی در مدیریت: ۴ (۴) ۱۵۴-۱۳۵.

نیکومرام، هاشم، تقوی، مهدی، احمدزاده، حمید، (۱۳۹۳). پیامدهای اقتصادی کیفیت اطلاعات حسابداری با تمرکز بر متغیر پایداری سود، مجله حسابداری: ۲۱-۱۶-۱.

یوسفی، فلورا، ۱۳۸۹، بررسی اثر کیفیت اطلاعات حسابداری بر نگهداشت وجه نقد، پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه الزهراء.

- Anthony, D, Eric, Severin and VigneronT, Ludovic (2015). Does Accounting Information Quality Matter For SMES Use of trade credit? University of valenciennes.
- Ali, A, & Zarowin, P. (1992a). Permanent versus transitory components of annual earnings and estimation error in earnings response coefficients. *Journal of Accounting and Economics*, 15 (2). 249-263.
- Callen, J. , Khan, M. (2011). Accountig Quality, Stock Price delay, and Future Stock Returns. *Contemporary Accounting Research*: 30 (1). 269-295.
- Dimitrov, V, and Prem. ,C. J. (2008). The Value-Relevance of Change in Financial Leverage Beyond Growth Assets and GAAP Earning, *Journal of Accounting, Auditing and Finance*: 23 (2). 191-223.
- Dichow, P. and I. Dichev. (2002). The Quality of Accruals and Earnings: the Role of Accrual Estimation Errors. *The Accounting Review*,: 77. 35-59
- Ferfelid, R. , Owen, D. , & Adams, C. (1996). *Accounting & accountability: changes and challenges in corporate social and environmental reporting*. Prentice Hall.
- Feransig,g. Deegan, Craig. *Financial accounting theory*. McGraw-Hill Education Australia.
- Gaio, C. , and C. Raposo (2011). Earnings Quality and Firm Valuation: International Evidence, *Accounting and Finance*: 51 (2) , 467-499.
- Graham & Dad and J. Wild (1934). Accounting Recognition and the Relevance of Earnings as an Explanatory Variable for Returns. *Accounting Review*, 67 (4) , 821-842.
- Héctor Horacio Garza ,Sánchez, Klender Aimer Cortez Alejandro, Alma Berenice Méndez Sáenz, Martha del Pilar Rodríguez García. 2015. *Contaduría y Administración*: 62, 761-774.
- Li-Hsun ,Wang. (2017). *Research in International Business and Finance*,: 42,950-958.
- Lie, Q, (2006) , *Cash distribution and retun* , University of Michigan, 1-32.

- Lev, B. , 1983. Some economic determinants of the time-series properties of earnings. *J. Account. Econ.* 5, 31–48.
- Seraina C. Anagnostopoulou Andrianos E. Tsekrekos. (2017). *Research in International Business and Finance*: 41,445-460.
- Schipper, K, L. Vincent, (2003) , Earnings quality, *Accounting Horizons*, supplement: 97–110, [Online] (www.digitallibraryplus.com).
- Zinbo Zhai, Rob, Dave Owen, and Carol Adams. (2016). *Accounting & accountability: changes and challenges in corporate social and environmental reporting*.
- Asna Ashari, H & Other, (2014). Designing a Quality Measurement Model for Accounting Information. *Journal of Financial Accounting Research*,: 6 (2). 75-94.
- Etemadi, H, Moadab, H, (2013). Importance of accounting information quality in times of financial crisis. *First National Conference on Accounting and Management*. (In Persian).
- Behbahani, P, Vali Zadeh, A, (2018). The role of accounting information in the reaction of investors in Tehran Stock Exchange; the study of expected profits. *Journal of Empirical Research of Alzahra University*: 6 (24) ,203-217. (In Persian).
- Saghafi, A & Other, (2012). The quality of accounting information, over-investment and free cash flow. *Journal of Accounting Progress of Shiraz University*, Third period: 3 (2) ,37-63. (In Persian).
- Saghafi, A, Kordestani, GH, (2005). Exploring and explaining the relationship between earnings quality and market response to cash flow changes. *Journal of Accounting and Auditing*: 11 (37) ,51-72. (In Persian).
- Jabar Zadeh Kangaraveie & Othet, (2015). Effect of cash flow on financial leverage adjustments in listed companies in Tehran Stock Exchange. *Journal of Financial Management Strategy*: 2 (1). 75-93. (In Persian).
- Hejazi, R, Meyhami, SH, (2018). Examining different views on the effect of adopting the fair value accounting standard on accounting profit. *Journal of Empirical Research of Alzahra University*: 6 (4). 127-150. (In Persian).
- Hasas Yeganeh, Y, Omidi, E, (2015). The relationship between the quality of accounting information, the delayed reaction of prices and return on equity. *Quarterly Journal of Empirical Financial Accounting Studies*, Eleventh year,11 (42) ,31-58. (In Persian).
- Haghighat, H, Motamed, M, (2012). Investigate the relationship between volatility and profitability predictability. *Journal of Accounting Progress of Shiraz University*, Third period, second issue: 3 (2). 65-87. (In Persian).

- Khodadadi, V, Kargar Pour, KH, (2010). Investigating the relationship between operating cash flow and liquidity ratios with stock returns in companies admitted to Tehran Stock Exchange. *Journal of Financial Accounting*: 1 (1) ,60-75. (In Persian).
- Didar, H, Vakili, S, (2018). Investigation of the Information Content of Financial Statements Consolidated against the Financial Statements of the Main Company with an Emphasis on the Role of International Financial Reporting Standards (Evidence from Two Capital Markets in Iran and Singapore). *Journal of Empirical Accounting Research*, Al-Zahra University: 6 (4). 25-46. (In Persian).
- Rahmani, A, Yousefi, F, Robat Mili, M, (2013). The quality of accounting information, delays in price adjustment, the ability to predict future returns. *Quarterly Journal of Tehran Stock Exchange*: 20 (5) ,137-158. (In Persian).
- Salimian, M, Jamshidi, H, (2006). *Research method and its application in Management*. Future Sazan Publications. (In Persian).
- Kordestani, Gh, Khatami, Z, (2017). Study of the relationship between the quality of accounting information and conservative accounting with the risk of falling stock prices. *Journal of Financial Accounting Knowledge*.,: 3 (2) ,109-130. (In Persian).
- Molanazari, M, Karimi Zand, S, (2008). Investigating the relationship between profit smoothing and company size and type of industry in companies admitted to Tehran Stock Exchange. *Journal of Accounting and Auditing*: 14 (47) ,83-100. (In Persian).
- Noravesh, E, Zakeri, H, (2011). Earn smoothing through the sale of company assets. *Journal of Financial Accounting Research*: 3 (8) ,51-62. (In Persian).
- Nikomaram, H, Taghavi, M, (2015). Economic Consequences of Quality of Accounting Information Focusing on the Stability Reserve. *Accounting Management Magazine*: 21. 1-16/ (In Persian).
- Nikomaram, H, Ahmadzadeh, H, (2014). Investigating the relationship between the quality of accounting information and the choice of auditor type in companies admitted to the Tehran Stock Exchange. *Quarterly Quantitative Studies in Management*: 4 (4). 135-154. (In Persian).
- Yousefi, F, (2011) , The effect of accounting information quality on cash holdings. Master's Thesis Alzahra University. (In Persian).

Accounting Information Quality And Operational Cash Flow

Aghil Farhangian¹, Farzaneh Heydarpour²

Received : 2017/10/17

Approved: 2018/02/13

Abstract

Accounting information provides a system through which intra-organizational information is transferred to capital markets and allows more control of management activities by investors. Information provided by financial reports can be useful in decision making when it is reliable and relevant. The statistical population of this study is all firms listed in Tehran Stock Exchange and the sample selected by systematic removal method, consists of 105 firms listed during the period from 2007 to 2016. To test the variables relation, the regression analysis method based on panel data model is used. Results show that the quality of accruals, profit sustainability, profit forecast and profit smoothing are effective on operating cash flow.

Keywords: Operating cash flow, Accruals Quality, Profit sustainability, Profit forecast, Profit Smoothing.

Jel clacification: M41, G31

DOI: 10.22051/jera.2018.17647.1820

¹M.S.c of Accounting, Azad university of Safadasht, Tehran, Iran, (aghil_farhangian@yahoo.com)

² Associate professor of Accounting, Azad univesiti of Central Tehran, Tehran, Iran, corresponding author, (theidarpour@yahoo.com)